

Warszawa, dnia 6 października 2010 r.

RPO-654532-VII-7015/7020/10/KM

Informacja
o czynnościach przeprowadzonych z upoważnienia Rzecznika Praw
Obywatelskich w Pomieszczeniach dla Osób Zatrzymanych Komendy
Powiatowej Policji w Mogilnie
(wyciąg)

1. Wprowadzenie.

Działając z upoważnienia Rzecznika Praw Obywatelskich, w dniu 14 września 2010 r., do Pomieszczeń dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia przy Komendzie Powiatowej Policji w Mogilnie (zwanych dalej: PdOZ lub Izba) udali się przedstawiciele Rzecznika Praw Obywatelskich.

Wykonując zadania Krajowego Mechanizmu Prewencji, przedstawiciele Rzecznika sprawdzili na miejscu sposób traktowania osób zatrzymanych, dokonując oceny pod względem ich ochrony przed torturami oraz innym okrutnym, nieludzkim lub poniżającym traktowaniem albo karaniem.

Przeprowadzone czynności polegały na:

- wysłuchaniu informacji przedstawionej przez I Zastępcę Komendanta Powiatowej Policji, Naczelnika Wydziału Prewencji oraz Zastępcę Naczelnika Wydziału Prewencji KPP,
- oglądzie wszystkich pomieszczeń Izby, w tym sprawdzeniu stanu wyposażenia pokoi dla zatrzymanych.

Pracownicy Biura Rzecznika Praw Obywatelskich poinformowali I Zastępcę Komendanta Powiatowej Policji oraz Naczelnika Wydziału Prewencji i jego Zastępcę o ustaleniach dokonanych w ramach powyższych czynności, a także wysłuchali ich uwag i wyjaśnień.

2. Charakterystyka Pomieszczeń dla osób zatrzymanych.

Pomieszczenia dla osób zatrzymanych usytuowane są na parterze Komendy Powiatowej Policji w Mogilnie, obok stanowiska dowodzenia.

Okna Izby wychodzą na teren wewnętrzny Komendy. Zapewnia to właściwą izolację od hałasu ulicznego, jak również uniemożliwia nawiązywanie przez osadzonych nielegalnych kontaktów z otoczeniem.

Izba przeznaczona jest dla kobiet i mężczyzn, zatrzymanych w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa oraz doprowadzonych w celu wytrzeźwienia. Opłata za pobyt w niej osoby doprowadzonej do wytrzeźwienia wynosi 100 zł. Została ona ustanowiona przez Komendanta Wojewódzkiego Policji w Bydgoszczy.

Pojemność Izby wynosi 6 miejsc (3 pokoje dwuosobowe). W Izbie nie zorganizowano etatowej służby ochronnej, a stały nadzór nad nią sprawuje Naczelnik Wydziału Prewencji. W przypadku umieszczenia w Izbie zatrzymanych, do służby w niej zostaje oddelegowany funkcjonariusz z Wydziału Prewencji. Z informacji przekazanych przez I Zastępcę Komendanta wynika, że czynności związane z osadzeniem kobiety wykonuje jedna z funkcjonariuszek Komendy.

W trakcie wizytacji Izby, nie przebywała w niej żadna osoba zatrzymana lub doprowadzona do wytrzeźwienia.

Kontrola osób zatrzymanych odbywa się co 10 - 20 minut.

3. Ogląd Izby.

Przeprowadzony ogląd całej Izby oraz uzyskane w związku z tym informacje pozwoliły stwierdzić, iż w skład pomieszczeń dla osób zatrzymanych w Mogilnie wchodzi trzy pokoje dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, pokój sanitarny służący do utrzymania higieny osobistej oraz pomieszczenie do przeprowadzania kontroli osobistych.

Wszystkie pokoje dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia wyposażone zostały w jednakowy sposób. W każdym znajdują się oddzielne podesty do spania, stoliki i taborety. Sprzęty te nie mają ostrych krawędzi i są przymocowane do podłogi. W drzwiach pokoi zainstalowano wizjery

umożliwiający obserwację osób tam przebywających. Na ścianie korytarza, między drzwiami do poszczególnych pokoi, zamocowano drewniane półki służące do stawiania naczyń z posiłkami.

Okno w każdym z pomieszczeń jest otwierane i zabezpieczone od wewnątrz metalową siatką, od zewnątrz zaś kratą. Pod oknem znajduje się grzejnik centralnego ogrzewania osłonięty metalową siatką. Każdy z pokoi wyposażony jest w przycisk instalacji przyzywowej, umożliwiający w razie potrzeby wezwanie pracownika Izby.

W pokojach nad drzwiami zamontowano punkty świetlne, odpowiednio zabezpieczone. Zapewniają one właściwe oświetlenie, odpowiednie do czytania i pisania. W pomieszczeniach działa sprawna wentylacja grawitacyjna. Podczas wizytacji w pokojach dla zatrzymanych było czysto.

W Izbie nie wyodrębniono pomieszczenia do używania wyrobów tytoniowych przez osoby zatrzymane. Z informacji udzielonej w tym zakresie przez Naczelnika Wydziału Prewencji wynika, że zatrzymanym zgłaszającym chęć skorzystania z tego prawa, umożliwia się palenie papierosów w toalecie lub na korytarzu przy stole.

Depozyt osób zatrzymanych przechowywany jest w szafie, znajdującej się przy wejściu do PdOZ, obok stanowiska dowodzenia. Część szafy, w której znajdują się depozyty wartościowe, zamykana jest na klucz.

Pokój sanitarny wyposażono w sedes, umywalkę oraz prysznic bez brodzika. Warunki sanitarne w nim panujące budzą zastrzeżenia wizytujących. Łazienka wyłożona jest brudnymi płytkami, na ścianach widoczne są ślady zagrzybienia, sanitariaty są zniszczone, w pomieszczeniu unosi się nieprzyjemny zapach, jest w nim zimno.

Kontrola osobista zatrzymanych odbywa się w wydzielonym, zamkniętym pomieszczeniu, co zapewnia intymność kontrolowanym. Znajduje się w nim stół, na którym zatrzymani mogą położyć odzież. Brakuje jednak mat, na których mogłaby stanąć osoba kontrolowana. W pokoju tym znajduje się również alkomat. Jak ustalono, każdej badanej osobie wydawane są plastikowe, jednorazowe

ustniki, które po użyciu odkładane są do szuflady, tuż obok ustników nieużywanych.

Na korytarzu Izby znajdują się dwa boksy z metalowej kraty, pełniące funkcję magazynu do przechowywania bielizny pościelowej. Nie ma w nich wyodrębnionej części przeznaczonej na rzeczy osobiste chorych zakaźnie, o czym stanowi § 10 ust 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 13 października 2008 r., w sprawie pomieszczeń w jednostkach organizacyjnych Policji przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia oraz regulaminu pobytu w tych pomieszczeniach (Dz. U. z 2008 r. Nr 192, poz. 1187). Nie wyodrębniono również oddzielnego miejsca na przechowywanie rzeczy przeznaczonych do prania. Tym samym czysta bielizna przechowywana jest razem z brudną. Ponadto, brak pełnej zabudowy boksów nie pozwala na zachowanie właściwych zasad higieny.

Posiłki dla zatrzymanych przygotowuje, znajdująca się w pobliżu Komendy, restauracja „Józefina”. Dostarczane są one w jednorazowych, utrzymujących ciepło opakowaniach.

W Izbie nie zapewnia się dodatkowych napojów w celu zaspokojenia pragnienia, co jest istotne zwłaszcza w przypadku osób doprowadzonych do wytrzeźwienia, o czym stanowi § 11 ust 1 pkt 2 f Regulaminu pobytu osób umieszczonych w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych do wytrzeźwienia stanowiącego załącznik do wyżej wymienionego rozporządzenia.

Zatrzymani mogą zapoznać się z treścią regulaminu pobytu w Izbie, który został umieszczony na ścianie korytarza, w miejscu przeznaczonym do używania wyrobów tytoniowych.

Przed umieszczeniem w Izbie, badaniu lekarskiemu poddawane są wszystkie osoby zatrzymane w celu wytrzeźwienia, pozostałe tylko wówczas, gdy jest taka potrzeba lub zatrzymany tego żąda. Wzywany jest wówczas lekarz pogotowia.

4. Wnioski i zalecenia.

Ustalenia poczynione przez pracowników Biura Rzecznika Praw Obywatelskich w Pomieszczeniach dla Osób Zatrzymanych Komendy Powiatowej Policji w Mogilnie wykazały, że podstawowe zadanie, jakie prawo stawia przed tego typu placówką, tj. izolowanie osób zatrzymanych, realizowane jest w niej prawidłowo. W trakcie wizytacji nie stwierdzono przypadków zatrzymania osoby na czas dłuższy niż przewidują to obowiązujące przepisy oraz okoliczności wskazujących na niewłaściwe traktowanie osób przebywających w Izbie.

W celu poprawy przestrzegania praw osób przebywających w Izbie należy:

1. przeprowadzić niezbędny remont pokoju sanitarnego,
2. zapewnić osobom umieszczonym w PdOZ możliwość otrzymywania dodatkowych napojów w celu zaspokojenia pragnienia,
3. przechowywać czystą bieliznę pościelową w warunkach umożliwiających zachowanie jej w czystości,
4. wyodrębnić w magazynie część przeznaczoną na rzeczy osobiste chorych zakaźnie osób zatrzymanych lub doprowadzonych do wytrzeźwienia,
5. usunąć zużyte ustniki służące do badania stanu nietrzeźwości i zaprzestać praktyki gromadzenia ich łącznie z ustnikami nieużywanymi,
6. wyposażyć w maty pomieszczenie, w którym odbywa się kontrola osobista osób zatrzymanych lub doprowadzonych do Izby w celu wytrzeźwienia,
7. zwrócić uwagę na rzetelne dokumentowanie w książce wizyt lekarskich danych osobowych badanych pacjentów.

Odnosząc się do przedstawionych rekomendacji Komendant Powiatowy Policji w Mogilnie poinformował Rzecznika Praw Obywatelskich, że w dniu 22 października 2010 r. pracownicy Wydziału Zaopatrzenia Inwestycji i Remontów KWP w Bydgoszczy określili zakres prac remontowych w PdOZ. W pokoju sanitarnym zostanie wyłożona nowa posadzka a na ścianach zostaną ułożone płytki

ceramiczne. Na korytarzu PdOZ zostanie wyodrębnione pomieszczenie do przechowywania bielizny pościelowej, z częścią przeznaczoną na rzeczy osób chorych zakaźnie.

Pozostałe zalecenia przedstawicieli Rzecznika zostały zrealizowane.

Za zgodność: